

فهرست مطالب

۹.....	پیشگفتار
۱۱.....	مقدمه
۱۵.....	فصل اول: مفهوم شناسی مسئولیت پزشکی، سابقه تاریخی و انواع آن
۱۵.....	۱-۱- تعریف لغوی
۱۶.....	۲-۱- تعریف فقهی
۱۶.....	۳-۱- تعریف حقوقی
۱۷.....	۴-۱- سیرتاریخی مسئولیت پزشکی
۱۷.....	۱-۴-۱- پیشینه تاریخی مسئولیت پزشکی در ایران
۱۷.....	۱-۴-۱-۱- ایران باستان
۱۸.....	۱-۴-۱-۲- دوران اسلامی
۲۰.....	۱-۴-۱-۲-۱- معالجه و درمان در شریعت اسلام
۲۱.....	۵-۱- سیرتاریخی مسئولیت پزشکی در فرانسه
۲۱.....	۱-۵-۱- سیرتحوالات مسئولیت پزشکی در فرانسه
۲۲.....	۱-۵-۱-۱- مسئولیت پزشکی در حقوق قدیم فرانسه
۲۳.....	۱-۵-۱-۲- مسئولیت پزشکی در حقوق معاصر فرانسه
۲۴.....	۶-۱- انواع مسئولیت پزشکان
۲۴.....	۱-۶-۱- مسئولیت کیفری
۲۵.....	۲-۶-۱- مسئولیت مدنی
۲۷.....	۱-۶-۱-۲- مسئولیت قهری
۲۸.....	۲-۶-۱-۲- مسئولیت قراردادی
۲۹.....	۳-۶-۱- مسئولیت اخلاقی
۳۰.....	۴-۶-۱- مسئولیت حرفه ای و انتظامی
۳۱.....	فصل دوم: مسئولیت پزشکی در حقوق ایران و فرانسه
۳۱.....	۱-۲- قوانین مرتبط با مسئولیت پزشکی در ایران و فرانسه
۳۱.....	۱-۱-۲- قوانین عام و اصلی

۶ □ مسئولیت پزشک در نظام حقوقی ایران و فرانسه

- ۳۶..... ۲-۱-۲- قوانین خاص
- ۳۸..... ۲-۲- مبنای مسئولیت پزشک در حقوق ایران و فرانسه
- ۳۹..... ۲-۲-۱- مسئولیت مطلق و غیر تقصیری پزشک
- ۴۴..... ۲-۲-۲- مسئولیت مبتنی بر تقصیر پزشک
- ..... ۲-۲-۳- بررسی اقدام قانون گذار ایران در پذیرش مسئولیت مبتنی بر تقصیر پزشک
- ۴۵..... ۲-۲-۴- پذیرش مسئولیت مبتنی بر تقصیر پزشک گامی در جهت جرم زدایی
- ..... ۲-۳- شرایط مسئولیت پزشک براساس قانون مجازات اسلامی ایران و قوانین فرانسه
- ۵۱..... ۲-۳-۱- ضرورت احراز تقصیر پزشک
- ۵۲..... ۲-۳-۲- تعریف مفاهیم تقصیر و قصور
- ۵۵..... ۲-۳-۳- مصادیق تقصیر
- ۶۰..... ۱-۳-۳-۱- عدم اخذ رضایت از بیمار، ولی، سرپرست یا نماینده قانونی او
- ۷۲..... ۲-۳-۳-۲- عدم رعایت موازین علمی و فنی و نظامات دولتی
- ۷۹..... ۲-۳-۳-۳- عدم مشروعیت عمل
- ۸۰..... ۲-۳-۴- ضرورت ورود خسارت به بیمار
- ۸۳..... ۲-۳-۵- ضرورت احراز رابطه سببیت
- ۸۳..... ۲-۴-۴- ترک فعل پزشک
- ۸۴..... ۲-۴-۱- امکان تحقق جرم با ترک فعل
- ۸۶..... ۲-۴-۲- شرایط ترک فعل مجرمانه پزشک
- ۹۰..... ۲-۵-۵- اخذ براءت از بیمار و جایگاه آن در حقوق کنونی ایران
- ۹۵..... ۲-۵-۱- براءت در فقه و حقوق اسلامی
- ۹۶..... ۲-۵-۲- جایگاه حقوقی اخذ براءت از بیمار
- ۹۹..... ۲-۵-۳- شرط عدم مسئولیت در حقوق فرانسه و ایران و تطبیق آن با اخذ براءت
- ۱۰۲.....

فهرست مطالب □ ۷

فصل سوم: تحولات و نوآوری‌ها در زمینه قوانین مسئولیت پزشک	۱۰۷
۱-۳- تحول در مبنای مسئولیت پزشک	۱۰۷
۱-۱-۳- تعدیل نظریه مبتنی بر تقصیر	۱۱۰
۱-۱-۳- روشهای درمانی نوین	۱۱۱
۲-۱-۳- مسئولیت مطلق ناشی از خطرات شناخته شده	۱۱۲
۳-۱-۳- پذیرش مسئولیت مطلق پزشک در برخی اقدامات پزشکی ..	۱۱۲
۲-۱-۳- تسهیل اثبات تقصیر و رابطه سببیت در حوادث پزشکی	۱۱۴
۱-۲-۳- تسهیل در اثبات تقصیر	۱۱۵
۲-۲-۳- تسهیل در اثبات رابطه سببیت	۱۱۵
۲-۳- نظام خاص جبران خسارت ناشی از حوادث پزشکی	۱۱۷
۱-۲-۳- بیمه مسئولیت مدنی پزشکان	۱۱۸
۲-۲-۳- صندوق تضمین خسارت	۱۲۰
۳-۳- لزوم تعبیه صندوق تضمین خسارت قربانیان حوادث پزشکی در قوانین	
ایران	۱۲۲
۱-۳-۳- منابع مالی صندوق	۱۲۵
۱-۱-۳-۳- انجمن‌های خیریه	۱۲۵
۲-۱-۳-۳- درآمد پزشکان	۱۲۵
۲-۳-۳- شرایط لازم جهت مراجعه به صندوق	۱۲۶
انتقادات و ایرادات	۱۲۹
نتیجه و پیشنهادات	۱۳۳
فهرست منابع	۱۳۹